

**МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ВИКЛАДАЧАМИ ЯКОСТІ
ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ
«ХАРЧОВІ ТЕХНОЛОГІЇ»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти**

Мета дослідження – вивчення думок щодо рівня задоволеності викладачів якістю освітньо-наукової програми «Харчові технології» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному веб-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – науково-педагогічні працівники, які викладають навчальні дисципліни, що передбачені навчальним планом за освітньо-науковою програмою (ОНП) «Харчові технології» (респонденти).

Опитування респондентів було проведено в **1 семестрі 2023-2024 навч. року** за анкетною «якість освітньої програми». Всього опитано **8 респондентів**.

Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#).

Анкета складалася з дев'яти блоків питань, які включали: оцінювання відповідності знань випускників з освітньої програми сучасному стану виробництва і бізнесу; ранжування за значимістю тринадцяти найбільш важливих компетентностей, оцінювання якостей та навичок випускників за п'ятибальною шкалою від 1 (низький рівень) до 5 (високий рівень); найбільш необхідні складові освітньої програми; необхідність залучання роботодавців до розроблення та модернізації освітніх програм та відкриті питання щодо дисциплін, які необхідно ввести та вивести з освітнього процесу, інших пропозицій щодо покращення якості освіти та освітньої програми.

Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

Результати оцінювання науково-педагогічними працівниками якості ОНП «Харчові технології» за критерієм «**Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу**» наведено на рисунку 1.

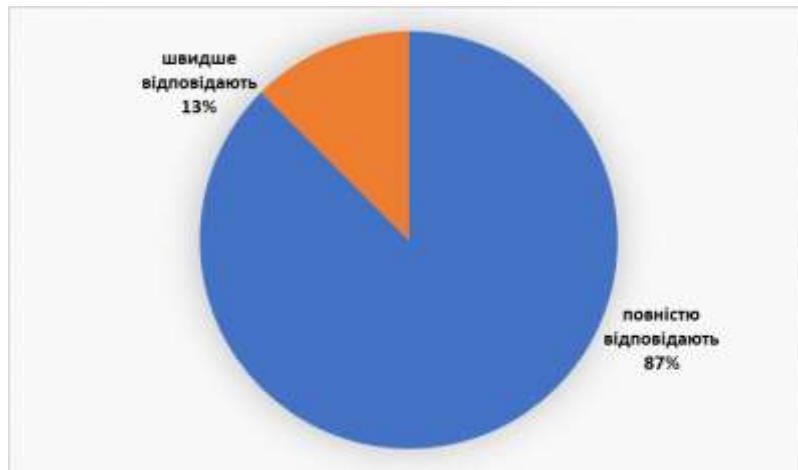

Рис. 1. Оцінювання «Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу» (у відсотках)

Результати ранжування тринадцяти найбільш важливих компетентностей випускника для роботи за фахом (1- найбільш важлива) представлено в табл. 1.

Таблиця 1 - Ранжування пунктів щодо важливості компетентностей випускника для роботи за фахом

Назва компетентності	Рейтинг
1 блок	
Здатність до аналізу і синтезу	1
Знання другої мови	2
Усне і письмове спілкування рідною мовою	3
Засвоєння основ базових знань з професії	4
Базові загальні знання	5
Здатність застосовувати знання на практиці	6
2 блок	
Дослідницькі навички і уміння	1
Здатність до навчання	2
Прийняття рішень	3
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	4
Здатність породжувати нові ідеї (креативність)	5
Здатність до критики та самокритики	6
Елементарні комп'ютерні навички	7

Моніторинг оцінювання якостей та навичок випускників освітньої програми за п'ятибальною шкалою від 1 (низький рівень) до 5 (високий рівень) наведено в таблиці 2.

Таблиця 2 - Оцінювання якостей та навичок випускників (у відсотках)

Критерій оцінювання	Бали				
	1	2	3	4	5
Рівень загальнотеоретичної підготовки	0	0	0	25,0	75,0
Рівень базових (професійних) знань і навичок	0	0	12,5	25,0	62,5
Стратегічне мислення	0	0	25,0	25,0	50
Націленість на кінцевий результат	0	0	0	25,0	75,0
Здатність працювати в колективі, команді	0	0	25,0	25,0	50
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	0	0	12,5	12,5	75,0
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	0	0	0	37,5	62,5
Навички управління персоналом, колективом	0	0	12,5	25,0	62,5
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	0	0	0	37,5	62,5
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	0	0	12,5	62,5	25,0
Ведення ділової документації	0	0	25,0	37,5	37,5

Результати оцінювання показали достатньо **високий рівень** (максимальна сума відсотків за балами 5 і 4, по 100%) наступних якостей та навичок випускників: «рівень загальнотеоретичної підготовки», «націленість на кінцевий результат», «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання», «ерудованість, загальна культура, комунікабельність».

Меншими балами оцінили наступні критерії (мінімальна сума відсотків за балами 5 і 4, по 75%) – «стратегічне мислення», «здатність працювати в колективі, команді», «ведення ділової документації».

Моніторинг оцінювання п'яти найбільш необхідних складових освітньої програми «Харчові технології» наведено в таблиці 3.

Таблиця 3 - Оцінювання п'яти найбільш необхідних складових освітньої програми «Харчові технології» (у відсотках)

Критерій оцінювання	Бали
Співвідношення теоретичної і практичної частини	38
Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін	88
Спрямованість дисциплін на майбутню професію	88
Обґрунтованість навантаження на студентів (кількість дисциплін на семестр, кількість годин на тиждень аудиторної і самостійної роботи)	63
Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)	100
Залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах	75
Доступ до програм підготовки, графіків освітнього процесу, розкладів і робочих програм дисциплін	13
Доступ до навчальної і наукової літератури бібліотеки університету	38

Аналіз таблиці 3 показує, що за результатами опитування респондентів найбільш необхідних складових ОНП «Харчові технології» наступні:

1. Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо) (100%);
2. Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін (88%);
3. Спрямованість дисциплін на майбутню професію (88%);
4. Залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах (75%);
5. Обґрунтованість навантаження на студентів (кількість дисциплін на семестр, кількість годин на тиждень аудиторної і самостійної роботи) (63%).

Тому, при перегляді освітньої програми на цих складових необхідно зупинитись більш детально.

Результати щодо необхідності залучення роботодавців, на думку викладачів, до розроблення та модернізації освітньої програми показали 87,5 % - ву позитивну відповідь (рис. 2).

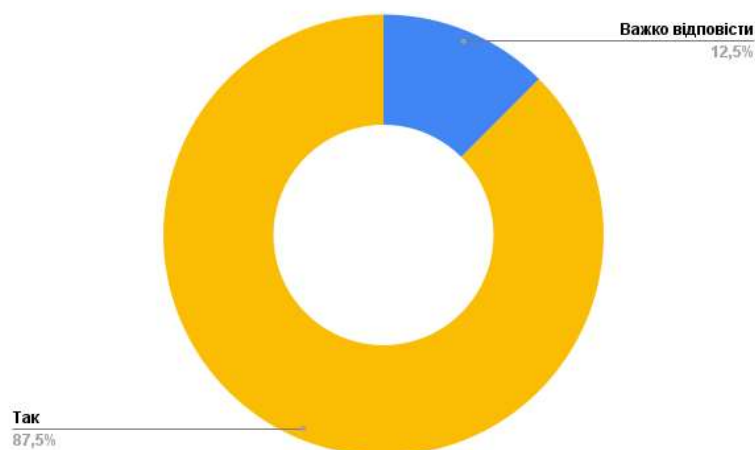

Рис. 2. Результати щодо необхідності залучення роботодавців, на думку викладачів, до розроблення та модернізації освітньої програми.

Результати опитування пропозицій викладачів щодо навчальних дисциплін показали:

- *необхідно ввести до освітнього процесу* – пропозицій не надійшло;
- *необхідно вивести з освітнього процесу* - пропозицій не надійшло.

Інших пропозицій від викладачів щодо покращення якості освіти та освітньої програми «Харчові технології» не надійшло.

Висновки

Результати моніторингу оцінювання викладачами якості освітньо-наукової програми «Харчові технології» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти обговорені на засіданні кафедри і підтвердили достатньо високий рівень задоволеності респондентів її якістю. Проте, для отримання висококваліфікованих фахівців, що будуть працювати в освітньо-наукових закладах харчової галузі при підготовці проєкту освітньої програми та при її реалізації, необхідно врахувати наступне:

- більш широко залучати здобувачів до організації, проведення і участі в наукових заходах, що проводяться не тільки в Україні, а й за кордоном;

- залучати здобувачів третього освітньо-наукового ступеня до написання заявок на грантові проєкти;

- зосередитись на спрямованості дисциплін в освітній програмі на майбутню професію.

Гарант ОНП «Харчові технології»
за третім (освітньо-науковим) рівнем
вищої освіти
д.т.н., професор

Олеся Прісс

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Радміла СКЛЯР